

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Анатолій ЛИТВИН

«06» 11 2020 р.

Інструкція № 14

правила безпеки під час роботи з біології

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила безпеки під час роботи з біології в загальноосвітніх навчальних закладах (далі - Правила) установлюють вимоги безпеки під час проведення занять в кабінеті (лабораторії) біології, на навчально-дослідній ділянці, в теплиці (оранжереї) та екскурсій у природу (далі - навчання з біології) загальноосвітніх навчальних закладів (далі - навчальні заклади) незалежно від форм власності.

1.2. Навчання з біології та природознавства в навчальних закладах проводиться відповідно до навчальних програм освітньої галузі «Людина і світ» Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2000 № 1717, та «Природознавство» Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2004 №24.

1.3. На заняттях з біології та природознавства використовують технічні засоби навчання та обладнання навчального та загального призначення відповідно до переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для навчальних кабінетів загальноосвітніх навчальних закладів.

1.4. Кабінет (лабораторія) біології (далі - кабінет біології) має бути обладнаний аптечкою (навчально-дослідна ділянка, оранжерея - переносною аптечкою) з набором медикаментів, перев'язувальних засобів і приладь та інструкцією щодо надання першої долікарської допомоги у разі травм та пошкоджень з адресою і телефоном найближчої лікувально-профілактичної установи, де можуть надати медичну допомогу.

1.5. Відповідно до Положення про організацію роботи з охорони праці перед початком усіх видів робіт з біології (на навчально-дослідній ділянці, в оранжереї (теплиці) з студентами проводиться інструктаж з охорони праці.

1.6. У процесі роботи в кабінеті (лабораторії) біології студенти повинні виконувати правила особистої гігієни, тримати в чистоті робоче місце.

1.7. Розслідування нещасних випадків з студентами, що сталися під час проведення робіт з біології, здійснюється відповідно до «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу» затвердженого наказом МОН України від 16.05.2019 № 659, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.06.2019 за № 612/3358.

2. ВИМОГИ ДО ПРИМІЩЕННЯ КАБІNETУ БІОЛОГІЇ ТА ЛАБОРАНТСЬКОЇ

2.1. Приміщення кабінету біології та лаборантської повинні відповідати вимогам Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.2.2.008-01, затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 14.08.2001 № 63 (далі - ДСанПіН 5.2.2.008-01)

2.2. У кабінеті (лабораторії) біології не дозволяється утримувати рослин, що містять отруйні речовини (олеандр, молочаї тощо).

2.3. Улаштування електромережі в кабінеті біології повинно відповідати вимогам чинних нормативно-правових актів з охорони праці.

2.4. Протипожежний захист кабінету біології повинен відповідати вимогам Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 15.08.2016 № 974.

2.5. У кабінеті біології повинні бути у справному стані первинні засоби пожежогасіння, а саме:

- вогнегасники, вуглекислотний або порошковий - не менше одного на приміщення;

- ящик або відро з піском (об'ємом близько 0,01 м³) та совком; ковдра з вогнетривкого матеріалу.

2.6. У разі виникнення загоряння в кабінеті біології необхідно: ужити заходів щодо евакуації людей із приміщення; за необхідності повідомити службу порятунку (телефон 101); вимкнути електромережу; приступити до ліквідації осередку вогню.

2.7. Електропроводку під напругою слід гасити піском, вогнетривкою ковдрою, порошковими або вуглекислотними вогнегасниками, а знеструмлену електропроводку можна гасити водою або будь-якими наявними вогнегасниками.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З БІОЛОГІЇ

3.1. Вимоги безпеки під час проведення лабораторних занять, практичних робіт, демонстраційних дослідів у приміщенні кабінету (лабораторії) біології

3.1.1. Усі роботи в кабінеті (лабораторії) біології проводяться з урахуванням вимог ДСанПіН 5.2.2.008-01.

3.1.2. Для демонстраційних дослідів необхідно використовувати електронагрівальні прилади закритого типу.

3.1.3. З метою попередження травматизму студентів під час проведення занять в кабінеті (лабораторії) біології необхідно:

- під час роботи з скляними приладами користуватися скляними трубками, що мають оплавлені краї;
- при нагріванні речовин в пробірці або колбі не тримати їх руками, треба закріплювати в тримачі для пробірок або в лапці штатива;
- під час миття скляного посуду пам'ятати, що скло крихке, легко ламається і тріскається від ударів, різкої зміни температури; для миття посуду щітками ("йоржами") дозволяється направляти дно посудини тільки від себе або вниз;
- при використанні спиртівки для нагрівання рідин берегти руки від опіків: нагрівання рідин слід виконувати тільки в тонкостінному посуді (пробірки, колби тощо);
- отвір пробірки або шийку колби при нагріванні не направляти на себе та на оточуючих;
- при нагріванні рідин не нахилитися над посудиною і не заглядати в неї;
- при нагріванні скляних пластинок спочатку рівномірно прогріти всю пластину, а потім вести повільне нагрівання;
- не кип'ятити горючі рідини на відкритому полум'ї; під час роботи з препаратами студенти не повинні доторкатися або нюхати ядовиті рослини, гриби і колючі рослини;
- при роботі с хімреактивами не брати їх руками, тверді реактиви із склянок набирати спеціальними ложечками, шпателями.

3.2. Правила безпеки під час проведення екскурсій з біології

3.2.1. Екскурсії з біології проводяться відповідно до Правил проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.10.2014 № 1124, «Про внесення змін до Правил проведення туринських подорожей з учнівською та студентською молоддю України».

3.2.2. Перед проведенням екскурсії її керівник повинен ретельно обстежити ту ділянку природного оточення навчального закладу, куди будуть приведені студенти, вибирає безпечні місця, де відсутні небезпека нападу хижих тварин, отруйні тварини (змії, павукоподібні, багатоніжки тощо), болота, трясовини тощо.

3.2.3. Перевезення студентів до місця екскурсії за допомогою різного типу транспорту здійснюється відповідно до вимог наказу Міністерства транспорту та зв'язку № 498/207/378/1537 від 07.05.2009 «Про затвердження Порядку взаємодії з питань забезпечення перевезення організованих груп дітей на оздоровлення в табори відпочинку та інші оздоровчі заклади, а також проведення туристичних та екскурсійних подорожей (поїздок)».

3.2.4. Перед тим, як організувати екскурсію, треба ознайомити студентів з питаннями охорони природи, місцевими отруйними рослинами і грибами.

У кабінеті (лабораторії) біології повинен бути стенд з фотографіями або малюнками місцевих отруйних рослин та грибів.

3.2.5. Вирушаючи на екскурсію з дітьми, необхідно мати при собі похідну аптечку першої допомоги.

4. ВИМОГИ ДО ЗБЕРІГАННЯ МАТЕРІАЛІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВУ КАБІНЕТІ БІОЛОГІЇ

4.1. Усі хімічні речовини треба зберігати в лаборантській у закритій шафі із суцільними дверцями без стекол відповідно до чинних правил

безпеки для кабінетів (лабораторій) хімії загальноосвітніх навчальних закладів України.

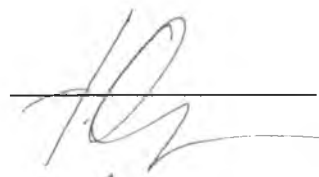
4.2. Рідкі хімічні речовини і розчини треба зберігати в товстостінних склянках з притертими пробками, тверді - в товстостінних банках також з притертими пробками. Кожна склянка або банка з чітко написаною етикеткою має стояти в певному, установленому місці. Речовини, що не мають етикеток, підлягають обов'язковому знищенню.

4.3. У кабінеті біології не можна зберігати концентровані кислоти і луги в сухому вигляді. Ці речовини повинні зберігатися на спеціально відведених для них полицях в кабінеті біології у вигляді розчинів концентрацій (не вище 10 %), які потрібні для проведення демонстраційних експериментів і лабораторних занять.

4.4. Вогнебезпечні речовини (етиловий спирт, бензин тощо) повинні мати на етикетці напис «вогнебезпечно», зроблений червоним кольором.

4.5. Скляний посуд, колючі та ріжучі інструменти слід зберігати в закритих шафах з глухими дверними стулками без скла.

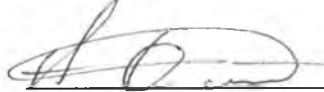
Інструкцію склав:

Галина Столяр

Погоджено:

Провідний фахівець
(інженер з ОП)

Микола СЕРДЮК